

**Kā nodrošināt izglītības
pakalpojumu bērniem ar speciālām
vajadzībām?
jeb
Speciāls ir bērns vai speciāli ir
nepieciešamie apstākļi**

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas seminārs
IEKĻAUJOŠĀS IZGLĪTĪBAS NODROŠINĀŠANA
BĒRNIEM AR ĪPAŠĀM VAJADZĪBĀM
E.Celmiņa, Labklājības ministrija, 08.02.2019.

Mērķis un Izaicinājumi

Mērķis – izglītība ikvienam bērnam iespējami tuvu mājām !

Izaicinājumi

- Bērni nesaņem atbalstu izglītības procesā
- Vecāki nezina, kur un kā to saņemt
- Ja zina, ceļš ir sarežģīts
- Atbalsta pakalpojumu esamība atkarīga no skolas vadības izpratnes un iniciatīvas
- Nenotiek individuāla gadījuma vadība un starpprofesionāļu komandas darbs

Atbalsta blokiem jāveidojas ap bērnu

Mācību tehniskie
līdzekļi

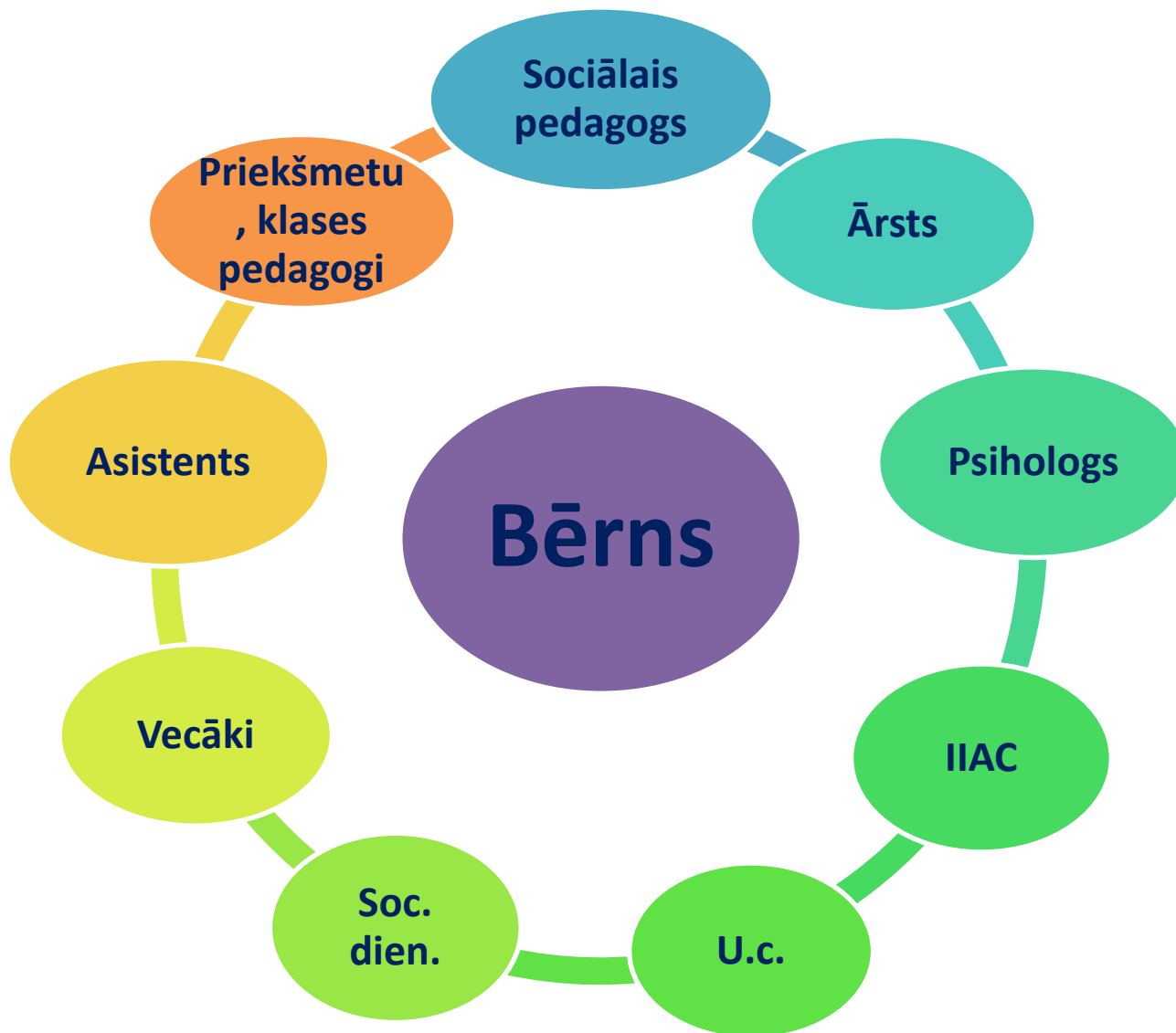
Individuāli
pedagoģiskā
atbalsta pasākumi

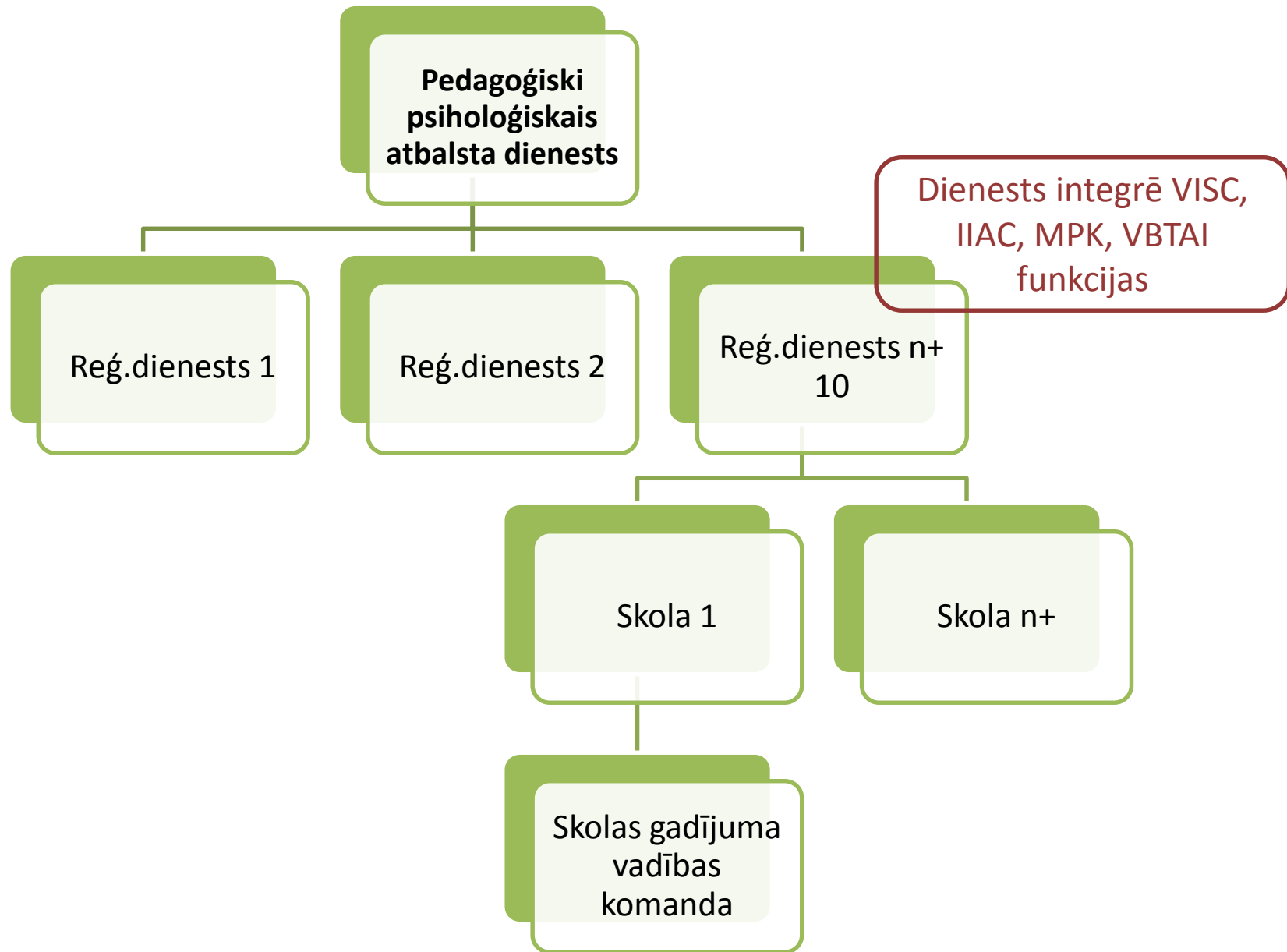
Bērns
skolā/ bd

Veselības un
sociālā atbalsta
pasākumi

Vecāki

Komanda jāveido individuālam gadījumam

Kā bērnam nodrošināt atbalstu?

Skolā tiek identificētas īpašās vajadzības

Skolā tiek veidota gadījuma vadība

Skola pieaicina dienestu, ārstu, psihologu, vecākus, u.c., ko saskata par nepieciešamu

Komanda izvērtē bērna spējas un vajadzības izglītības procesā (mācību + audzināšanas procesi)

Veido individuālo plānu, novēro bērnu dinamikā, maina, ja un kad nepieciešams

Plāna apstiprināšanu var veikt skola vai dienests, attiecīgi jānosaka apstrīdēšanas kārtība

Individuālajā plānā norāda visu 4 veidu atbalsta pasākumus

Piesaista attiecīgos speciālistus pati skola vai «caur» dienestu

Skola saņem specifiskos tehniskos palīgīdzekļus no Apmaiņas fonda

Kā skolai nodrošināt atbalstu?

Sociālais pedagogs kā obligāta prasība un valsts finansēts

Visi pedagogi sagatavoti darbam ar bērniem ar speciālām vajadzībām (obligāts, nevis izvēles kurss)

Vadlīnijas gadījuma vadībai (šobrīd nav, bet vajadzēs)

Dienests konsultē gan skolas, gan vecākus

Dienests pārņem arī PMK, VBTAI, VISC funkcijas (vajadzīgo daļu)

Dienests pieņem lēmumu par atbalsta pasākumiem, kas ir administratīvs akts un kuru var apstrīdēt

Kas vēl?

Nav priekšnosacījuma par invaliditāti

- Atbalstu saņem pēc nepieciešamības, nevis statusa

Reģistrs

- Pazīmi par speciālām vajadzībām un veidu iekļaut VIIS,
- VIIS arī var saņemt inval. pazīmi

Viens «maciņš» ar visām 4 komponentēm (var iezīmēt proporciju)

- a) seko bērnam uz skolu vai
- b) mērķdotācija IIAC, kas organizē pakalpojumu piesaisti skolai
- Ja spec.vajadz. finansē valsts, tad, kur ir P/V kompetence? Varbūt līdzfinansējums mērķdotācijai?

Vajadzību izvērtējums?

- Jāveido vadlīnijas, novērtēšanas kritēriji, testi, skalas ?
- Jābūt vienkārši pielietojamam, lai skolā ar dienesta palīdzību veiktu novērtēšanu, netraucējot bērnu
- Piem. trīs līmeņu atbalsts ar attiecīgu koeficientu pakalpojumu «grozam»

Asistenta pakalpojums izglītības iestādē

- Atteikties no VDEAVK atzinuma
- Skolas asistentam paredzēto finansējumu novirzīt dienestam priekš atbalsta pasākumiem
- Atbilstoši dienesta lēmumam, ļaut nodrošināt atbalstu arī bērniem, kam invaliditāte nav jānosaka, bet atbalsts izglītības procesā ir nepieciešams

Asistenta pakalpojums izglītības iestādē

- Jāsaglabā izglītības iestādē, jo
 - Redz bērnu ikdienā
 - Var identificēt vajadzības un spēj izvērtēt asistenta nepieciešamību noteiktos izglītības procesa posmos
 - Tiesības noteikt iesaistīšanās apjomu un darbības, kuru veikšanai ne'pieciešams asistents
 - Pretējā gadījumā asistents nav nekādās attiecībās ar izglītības iestādi, un pastāv ticams risks, ka
 - Skolas neuzņemas atbildību par bērna iekļaušanu
 - Skolas nevar variēt un noteikt asistenta darba uzdevumus
 - Administrēšana var kļūt apgrūtinātāka ģimenēm